

פרק שלישי – אלו הן הלוקין Introduction to

The final chapter of סנהדרין-מכות comprises a sort of conclusion to our listing and presentation of all capital and corporal punishments under the jurisdiction of בית דין. Along with listing the many לאוין for which מכות may be administered, the method and mechanism of מכות is also codified.

24.3.1

13a (משנה א') → 14b (מלמד שאין האשה טמאה עד שיצא מדוה דרך ערותה)

Note: Since the analysis and discussion about 'א' משנה ב' occupy the full range of this shiur, we will address 'א' משנה א' on the next page; even though it is presented in the גמרא with 'א' משנה ב'

1. אם לא תשמר לעשות את כל דברי התורה הזאת הכתובים בספר הזה ליראה את השם הנכבד והנורא הזה את ה' אלהיך: דברים כח, נח
2. והפלא ה' את מפתח ואת מכות זרעך מכות גדלות ונאמנות וחללים רעים ונאמנים: דברים כח, טט
3. והיה אם בן הכות הרשע והפילו השפט והכהו לפניו כדי רשעתו במספר: דברים כה, ב
4. ואיש אשר יקח את אחותו בת אביו או בת אמו וראה את ערותה והיא תראה את ערותו חסד הוא ונכרתו לעיני בני עמם ערות אחתו גלה וגו' וישא: ויקרא כ, יז
5. ארבעים יכנו לא יסיף פן יסיף להכתו על אלה מכה רבה ונקלה אחיד לעיניך: דברים כה, ג
6. והיה אם מעיני העדה נעשתה לשגגה ועשו כל העדה פר בן בקר אחד לעלה לריח ניחח לה' ומנחתו ונסכו כמשפט ושעיר עזים אחד לחטת: במדבר טו, כד
7. ושב הפה ביום השביעי וראה והנה פשה הנגע בקילת הבית: ויקרא יד, ט
8. ונא הפה וראה והנה פשה הנגע בבית צרעת ממארת הוא בבית טמא הוא: ויקרא יד, מד
9. כי כל אשר יעשה מפל התועבות האלה ונקרתו הנפשות העשת מקרב עמם: ויקרא יח, כט
10. ואל אשה נגדת טמאתה לא תקרב לגלות ערותה: ויקרא יח, ט
11. ואיש אשר ישכב את אשה דנה וגלה את ערותה את מקרה הערה והיא גלתה את מקור דמיה ונקרתו שניהם מקרב עמם: ויקרא כ, יח

I 'א' list of those ביאות אסורות for which מכות are given:

a חיובי כריתות: sister, F's sister, M's sister, W's sister, brother's wife, F's brother's wife, נדה

b [נתין:] ממזר to בת ישראל, ישראל, [נתינה:] ממזרת, (כהנים) (all [חלוצה]) divorcee [כה"ג] widow: לאוין

i a כה"ג with אלמנה וגרושה is liable twice; a כהן הדיוט with חלוצה and גרושה only once

II Analysis of inclusion of כריתות but not "מב"ד חייבי

a ברייתא: outlining 3 opinions regarding range of מכות

i חייבי מב"ד – ר' ישמעאל

1 sources: vv. 1-3 imply that any active violation of a לאו is punished with מכות

(a) note: this relies on ר' אבין's teaching that פן, השמר, and אל imply a לעשה

(b) and: the exclusion of לעשה is based on לאו דחסימה – which sets all of the parameters

ii ר"ע: applies to לאוין and כריתות (our משנה)

1 reason for excluding מב"ד: if a מחוייב כרת, תשובה, he is forgiven; untrue about מב"ד

2 source: v. 3 – one רשעה

(a) ד' ישמעאל: that only applies to money/death or money/מכות; but מכות/death is one extended death

(b) challenge back to ר"ע: why not extend אחת רשעה to כריתות?

(i) provisional answer: if he did תשובה, he is forgiven – but he didn't necessarily do תשובה!

1. answer1 (ר' אבהו): vv. 4-5 (לעיני: לעיניך) tie מכות to חייבי כריתות

a. challenge: extend it to מב"ד מחוייבי, via v. 6

i. block: לעיני is close to לעיניך; מעיני is not

ii. rejection: vv. 7-8 are read as the same (שב:בא)

iii. and: לעיני is closer to לעיניך than מעיני

2. answer2 (ר' שמואל בר יצחק) only refers to punishments administered by מב"ד

(c) מב"ד's take on the dispute: only disagree in case where התראה was given for מלקות

(i) ר"ע disagrees; מכות is still subject to לאו שניתן לאזהרת מב"ד: ד' ישמעאל

1. challenge: then ר"ע should exclude כרת, as a כרת, as a שניתן לכרת

2. defense: פסח ומילה are evidenced by התראה, as כרת needs to be

a. block: perhaps all כריתות that lead to קרבן (חטאת) require; פסח ומילה are excluded

b. defense: requirement of קרבן is based on model of ע"ז – the תורה commands us inaction

c. rather: original answer holds; since he may have done תשובה, it isn't always מכות חייב

- iii ר' יצחק – limited to לאוין with no other punishment
- 1 source: v. 4 – אחותו was already subsumed as violation (v. 9); mentioned explicitly to apply כרת / no מכות
 - 2 response: אחותו is mentioned for חילוק חטאות as per יוחנן ר' ruling (re: מלאכות שבת)
 - (a) ר' יצחק infers חטאות from v. 10 (extra word אשה)
 - (b) ר' זבנן agree; they use אחותו to identify separate culpability for אחותו and F's sister and M's sister
 - (i) block: this is obvious as they are independent גופים; rather...
 - (c) ר' זבנן use אחותו to generate separate culpability for אחותו who is also אחות אביו and אחות אמו
 - (i) note: must be רשע בן רשע for this to get set up
 - (d) ר' יצחק learns from ק"ו as per ברייתא with ר"י's question of ר"י and ר"ג at Emmaus(?) - our question
 - (i) their answer: they hadn't heard this case, but they had heard a related ruling:
 1. if: one has ביאה with five נדות during one העלם – חייב five times
 2. and: ק"ו to this case, as נדה is one "שם"; whereas אחות ואחות אמו are three
 3. challenge: in the case of אחותו+, it's all one person (no ק"ו) - agreed; rather...
 - 3 non-מכות for כרת inferred from: the 2nd mention of אחותו in v. 4
 - (a) ר' זבנן that mention is there to generate culpability for full sister, since אין עונשין מן הדין
 - (i) defense1: perhaps ר' יצחק infers עונש from אזהרה (where full sister is also explicit)
 - (ii) defense2: he infers it from 1st mention of אחותו
 1. ר' זבנן use 1st אחותו to teach separate liability for making and rubbing שמן המשחה
 2. ר' יצחק as per ר"א; if there are two לאוין and a single כרת mentioned – distinct כריתות
 - a. or: he infers from v. 11 – which mentions its own כרת
 - b. ר' זבנן that is used to teach that טומאת נדה only happens if דם comes from ערוותה